

Dr. Georgi Belotserkovski Peaarst-juhataja SA Ahtme Haigla ahtmehaigla@ahtmehaigla.ee Teie

Õiguskantsler 14.03.2011 nr 7-9/110186/1101052

Soovitus õiguspärasuse ja hea halduse tava järgimise osas

Lugupeetud dr. Belotserkovski

Käesolevaga pöördun Teie poole seoses minu nõunike 16.02.2011 etteteatamata kontrollkäiguga SA-sse Ahtme Haigla (edaspidi haigla). Kontrollkäigul kontrollisid minu nõunikud, täites ühtlasi piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni fakultatiivse protokolli artiklis 3 sätestatud riigi ennetusasutuse funktsiooni, kas kliinikus on tervishoiuteenuste osutamisel tagatud isikute põhiõigused ja –vabadused. Samuti teostati järelkontrolli õiguskantsleri poolt 13.05.2008 sama asutuse kontrollimise käigus tehtud soovituste täitmise osas. Soovin Teid esmalt tänada oma nõunike nimel kontrollkäigu sujuva korralduse tagamise eest tervishoiuasutuses.

Kontrollkäigu tulemusel on koostatud aruanne kontrollitud asutuse tegevuse kohta, milles tehakse ettepanekud nii kontrollialusele eesmärgiga tagada isikute põhiõiguste ja –vabaduste kaitse senisest efektiivsemalt. Soovin kontrollkäigu põhjal juhtida Teie, kui AS Ahtme Haigla peaarsti ja juhataja, tähelepanu alljärgnevale.

1. Õiguskantsleri eelnevate soovituste täitmisest

Kontrollkäigu raames selgus, et mõned õiguskantsleri poolt haiglale 2008.aastal tehtud soovitused ei ole käesoleva ajani täidetud.

Tulenevalt eeltoodust soovitan Teil uuesti üle vaadata eelneva kontrollkäigu raames tehtud turvatöötajatele väljaõppe korraldamise, patsientide teabematerjali ning kaebuste esitamise korra osas tehtud soovitused.

Lisaks tuleb kõrvalekaldumatult täita sotsiaalministri 15.12.2004 määruse nr 128 "Tervishoiuteenuste kvaliteedi tagamise nõuded" § 6 lõikes 4 ning sotsiaalministri 15.12.2004 määruse nr 128 "Tervishoiuteenuste kvaliteedi tagamise nõuded" § 6 lõikes 6 sätestatud nõudeid.

2. Tervishoiutöötaja järelevalve ohjeldusmeetmete rakendamise üle

Kontrollkäigu raames läbi viidud ringkäigul ja vestlustel selgus, et ohjeldatud isiku juures ei viibi pidevalt tervishoiutöötaja või muu haiglas töötav isik.

Piinamise ja Ebainimliku või Alandava Kohtlemise või Karistamise Tõkestamise Euroopa Komitee (CPT) on sätestanud, et ohjeldamisel peab üks hooldustöötaja olema pidevalt käepärast, et jätkata isiku ravimist ning pakkuda abi¹.

Täiendavalt tuleb märkida, et Tervishoiuamet on oma 10.11.2008 kirjaga nr 5-3/1173 saatnud kõigile psühhiaatrilise abi osutajatele juhendmaterjali "Ohjeldusmeetmete rakendamise kord statsionaarse psühhiaatrilise abi osutamisel". Juhendmaterjali punkti 5.6 kohaselt peab patsient mehaaniliste ohjeldusmeetmete kasutamisel olema eraldusruumis pideva meditsiinilise jälgimise all.

Tulenevalt eeltoodust soovitan Teil tagada edaspidi ohjeldamiste läbi viimine vaid tervishoiutöötaja pideva järelevalve all.

3. Ohjeldusmeetmete registri vorm ja sisu

Kontrollkäigu kestel tuvastati, et ohjeldusmeetmete register on paberkandjal, vene keeles ning sisaldab andmeid ohjeldamise alguse ja lõpuaja, ordineerinud arsti nime ja diagnoosi kohta.

CPT 16.üldaruande² punkti 52 kohaselt peab sissekanne ohjeldusmeetmete rakendamise registris sisaldama andmeid ohjeldusmeetmete kasutamise alguse ja lõpuaja, juhtumi üksikasjade, ohjeldusmeetme rakendamise põhjuste, vastava korralduse või nõusoleku andnud arsti nime ning patsiendi või personali vigastuste kohta. Patsiendil on õigus lisada registrisse selgitavaid märkusi ning teda tuleb sellest teavitada.

Eelosundatud Tervishoiuameti juhendmaterjali punkti 5.13 kohaselt peetakse kõigi ohjeldusmeetmete rakendamise juhtude kohta eraldi arvestust. Eraldi arvestus peab sisaldama teavet selliste asjaolude kohta, nagu ohjeldatud patsiendi nimi, haigusloo number, ohjeldamise alguse ja lõpu aeg, ohjeldamise tinginud asjaolud, ohjeldamise viis, otsuse teinud arsti nimi, teave ohjeldamise käigus tekkinud vigastuste või terviserikete kohta ning välise abi kaasamine.

Tulenevalt eeltoodust soovitan Teil viia ohjeldusmeetmete rakendamine vastavusse nii rahvusvaheliste organisatsioonide kui ka Terviseameti poolt antud juhtnööridega. Haiglas kasutusel olevas (soovitavalt elektroonilises) ohjeldusmeetmete kohaldamise registris peaks olema ära toodud vähemalt järgmised andmed: patsiendi nimi, haigusloo number, ohjeldamise alguse ja lõpu aeg, ohjeldamise tinginud asjaolud, ohjeldamise viis, otsuse teinud arsti nimi, teave ohjeldamise käigus tekkinud vigastuste või terviserikete kohta ning välise abi kaasamine. Patsiendil peab olema õigus lisada registrisse selgitavaid märkusi ning teda tuleb sellest teavitada.

¹ Piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa Komitee 16.üldaruanne (CPT/Inf (2006) 35). Punkt 50. Kättesaadav elektrooniliselt aadressil http://www.cpt.coe.int/en/annual/rep-16.pdf. ² Piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa Komitee 16.üldaruanne (CPT/Inf (2006) 35). Punkt 37. Kättesaadav elektrooniliselt aadressil http://www.cpt.coe.int/en/annual/rep-16.pdf.

Lisan käesolevale kirjale ka kontrollkäigu kokkuvõtte, mille punktides 4.1-4.3 on Teile tehtud soovitustega seonduvaid asjaolusid täpsemalt kirjeldatud.

4. Haigla töötajate poolt antud tagasiside

Täiendavalt palun Teil tähelepanu pöörata kontrollkäigu kokkuvõtte punktis 3.1 toodud haigla töötajate poolt antud tagasisidele. Muuhulgas soovitasid intervjueeritud töötajad eraldada akuutsed ja subakuutsed patsiendid eraldi osakondadesse ning vajaduse täiendavate õendusala töökohtade järele A-osakonnas. Lisaks märgiti sotsiaaltöötajate aru ebapiisavust, kuna ravil viibivatel isikutel esineb sageli igapäevaelu korraldamisega seonduvaid probleeme.

Samuti selgus, et haiglas ei ole korraldatud ei töötajate ega ka patsientide rahulolu uuringuid.

Tulenevalt eeltoodust palun Teilt tagasisidet nii vajaduse osas eraldada subakuutsed ja akuutsed patsiendid, luua täiendavaid töökohti (õed ja sotsiaaltöötajad) ning plaanide osas viia haiglas läbi töötajate ja patsientide rahulolu uuring.

Loodan, et arvestate oma tegevuses minu soovitusi, mille täitmise üle on kavas korraldada järelkontroll poole aasta möödudes.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

Lisa: Kontrollkäigu kokkuvõte 7 lehel

Mari Amos 693 8441

E-post: mari.amos@oiguskantsler.ee